

[Hartel.]

Departementschef Ulrich som Formand har beskæftiget sig med Boligforholdene og Reglerne for Boligtilsynet, har gjort et godt Stykke Arbejde.

At Optagelsen af denne Sag til Løsning ikke beror paa et tilfældigt Lune, men paa en virkelig Trang mange Steder, ogsaa uden for København, fremgaar af de Besvarelser, som Udvalget har indhentet fra en Række større Byer, jeg tænker her særlig paa Aarhus og Randers. Det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen har i anden Forbindelse udtalt sig om det for den fysiske og moralske Sundhed i Befolkningen nedbrydende i slette og usunde Boliger, og jeg kan fuldt tiltræde, hvad han her har sagt, og maa udtale min Respekt for det Arbejde, han har udført for at komme bort fra disse Tilstande. Et Boligtilsyn maa derfor gennemføres. I Stadslægens Aarsberetning angaaende Sundhedstilstanden i København for 1937 har Dr. Holger Schmidt, der er Boligtilsynets Chef, afgivet en Rapport, hvis Indhold nok kan stemme en til Eftertanke, og at det skulde være bedre i Købstæderne, tror jeg, at man paa Forhaand kan betegne som usandsynligt.

Byggeloven af 12. April 1889 kræver 5,91 m² i Gulvflade, men mange Steder gaar Fladeindholdet ned til 3—4, ja, helt ned til 2—3 m². Loftshøjden skal være 2,51 m, men er i visse Tilfælde helt nede paa 1,70 m. Med disse Tal er vi helt nede paa Dimensionerne fra Diogenes's Tønde, og der forlyder jo ikke noget om, at Boligtilsynet i sin Tid har givet Tilladelse til Beboelse af den Art, og der er vel heller ikke Grund til at tro, at vi skal gøre det i vor Tid. Naar Sundhedsvedtægten kræver henholdsvis 10 m³ og 12 m³ i Rumstørrelse, er det forfærdende, at der mange Steder kun er 7, 5, ja, 4,25 m³ beregnet pro persona, som bor i Lejligheden.

Det foreliggende Lovforslags Kapitel I tilsigter at skabe fastere Regler for, hvad Beboelsesrum er, og kræver i Almindelighed de her nævnte Bestemmelser fra den københavnske Sundhedsvedtægt paa 10 m³ og 12 m³ respekteret, det er altsaa stadig Rumindhold pro persona. Men i de Bestemmelser, som Lovforslaget § 5 indeholder, er det ogsaa tænkt at udstrække Lovforslaget til Landkommuner, og jeg

henstiller her til Ministeren og Udvalget at overveje, om det paa Landet ikke skulde være betryggende nok, om man satte Minimalgrænsen ved 10 m³, uden Hensyn til hvor Værelset ligger, i Kælder-, Stue- eller Loftetage. Paa en Landejendom er Lysforholdene og Lufttilførselen i Almindelighed langt bedre end i Byerne, og om et Rum ligger i Stuen eller Kælderen eller i Loftetagen, forekommer mig at maatte være ret underordnet, idet der vil være væsentlig den samme Adgang til Lys og Luft i Betragtning af de frie Omgivelser.

Om den Maade, hvorpaa Boligtilsynsraadet foreslaas valgt som en Slags Udvekst paa Sundhedsstyrelsen, skal jeg kun sige dette, at vi frygter, at der kan blive Anledning til Kompetencestridigheder. Der kan ogsaa opstaa Mulighed for, at overflødige Stillinger og Bierhverv kan oprettes, og jeg vil henstille, at man søger dette undgaaet det mest mulige.

I § 11 fastsættes der Bødestraf for den Ejer eller Beboer, der lægger Boliginnspektionen Hindringer i Vejen. Ud fra den engelske Betragtning, at Hjemmet er vor Fristed, det, som man udtrykker ved: My house is my castle, vil jeg henstille, at Ministerens Instrukser til Boligtilsynet indskærper den yderste Hensynsfuldhed, saavel naar det gælder Henvendelse til Ejer som til Beboer.

I øvrigt maa jeg erkende, at Boligtilsynet i mange Tilfælde kan være og ogsaa har været til stor Hjælp for Ejerne i Forholdet til Beboerne, idet der er mange Lejere, der lægger Hindringer i Vejen, naar Ejeren ønsker at foretage Eftersyn og eventuelt derefter at foretage Forbedring i de udelejede Lokaler. Snavsede, utøjsbefængte Lejligheder kan være en ulidelig Plage ogsaa for andre Beboere i Ejendommen end lige dem, hvorfra Utøjet udgaar. Ligesom det offentlige har Ret og Pligt til at gribe ind over for Automobiler, Fartøjer, Elevatorer o. lign., naar deres Tilstand frembyder en Fare for den almindelige Sikkerhed, saaledes maa det ogsaa anses for rimeligt, at det offentlige kan gribe ind, naar Boligforholdene er af en saadan Karakter, at de betyder en fysisk og psykisk Risiko for Beboerne. Men netop naar der er denne Adgang til at gribe ind, maa Ejerne ogsaa forstaa, at